

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Християн Анастасов Танушев
Университет за национално и световно стопанство

по дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор ”
в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: Еркан Алили (Erkan Alili)

Тема: Взаимовръзката между маркетинга и финансите в съвременните
технологични решения за управление на бизнеса (на английски език)

Оригинално заглавие: **„Relationship between marketing and finance in current
technological solutions used in business management”**

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 687 от 16.12.2024 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси чл. кор. проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Взаимовръзката между маркетинга и финансите в съвременните технологични решения за управление на бизнеса” за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е Еркан Алили – докторант в самостоятелна форма на подготовка.

Предадените от Еркан Алили материали включват следните документи: дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ на английски език и автореферат към него на английски и на български език, научни публикации по темата на дисертационния труд и техните резюмета, справка за изпълнение на националните минимални изисквания по Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, автобиография, декларация за оригиналност и достоверност на дисертационния труд.

Докторантът е приложил общо три броя научни статии в издания с научно рецензиране.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Според представената биографична справка докторантът заема от 2010 г. длъжността „координатор“ в университета ФОН (FON University) в Скопие.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа основен текст от 152 страници, списък с използваната литература и приложение от 10 страници. Цитирани са 127 източници на английски език и за всички тях са посочени интернет адреси за достъп. Структурата на разработката е стандартна и включва увод, три глави и заключение. Приложението отразява методиката и резултатите от проведено онлайн проучване по проблематиката на дисертацията сред специалистите по маркетинг и финанси в 40 малки компании в Република Северна Македония.

Взаимовръзката между дейностите по маркетинг и финанси има важно значение за постигане на устойчиво развитие на търговските дружества. Проблемът се разглежда в икономическата наука от позициите на формиране на функционалните отговорности на звената в една организация, дефиниране на обема и честотата на обмен на информационните потоци между тези звена, изграждането на система за ефективно управление и контрол.

Авторът представя ролята на финансите като аналитична и прогностична методология по управление на паричните средства на компанията и на риска, основаваща се на цифрови данни, като ги свързва с творческия подход на маркетинга за оценка на потребностите на клиентите и формиране на връзки с тях, изграждане на образа на бранда с цел генериране на приходи и печалба.

На това основание той формулира една основна хипотеза, която разлага на три специални части, за да представи проблематиката от различни гледни точки. Основателно се подчертава необходимостта от обвързка на двете функции с визията, мисията и целите на организацията и формирането на набор от показатели, които да позволяват оценка на степента на реализация на определена стратегия.

За да обоснове приложимостта на идеите си в практиката авторът изготвя анализ за периода 2001 – 2024 г. на фармацевтичната компания „Алкалоид – АД“, регистрирана на фондовата борса. В този раздел той формулира други шест хипотези относно компанията и взаимовръзката на финансите и маркетинга в нея. Финансовите показатели са проучени за последните три години. Авторът е провел и маркетингово изследване сред 50 служители на компанията, за да проучи нагласите им относно взаимното влияние между постиганите финансови резултати и взаимоотношенията с клиентите.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

В автореферата към дисертационния труд докторантът е формулирал шест приноса. Някои от тях обаче имат характера на обобщени твърдения и не отразяват спецификата на изследването. Не мога да приема, например, четвъртият формулиран принос, който включва и подобряване на функционирането на счетоводството и математиката във фирмите.

В теоретико-методологичен план като принос може да се очертае задълбоченото изследване на взаимовръзките между финансите и маркетинга в търговските организации.

В практико-приложен план са разработени и апробирани две методики за оценка на взаимоотношенията между финансите и маркетинга в малки предприятия в Република Северна Македония и сред служителите на голяма фармацевтична компания. Като приложен принос може да се очертае и изследването на казуса с конкретна компания.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е представил три самостоятелни публикации по темата на дисертационния труд на английски език. Статиите са в издания с научно рецензиране на ВУЗФ: две във VUZF Review и третата в списание „Пари и култура“. Те отразяват етапи от работата на докторанта по темата.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Дисертационният труд и трите самостоятелни публикации, както е отразено и в представената справка, доказват, че докторантът покрива минималните национални изисквания, според чл. 2б, ал. 2, 3 и 5 на ЗРАСРБ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

7. Автореферат

Представеният автореферат на български и английски език коректно отразява съдържанието на дисертационния труд.

8. Критични забележки и препоръки

Могат да се отправят следните препоръки към докторанта.

- Да се формулират по-прецизно научните приноси.
- Дефинирането на хипотези е една от стъпките в научното изследване. Те могат да бъдат доказани чрез статистически методи на основата на емпирични данни, но във заключение следва да бъде ясно отразено приета или отхвърлена е хипотезата.
- При изследване на връзката между маркетинга и финансите значително по-голямо внимание следва да се отдели на ценовата политика на компаниите, като свързваща връзка между двете функции на организациите.
- В бъдещите си разработки да възприеме по-описателен стил на изложение. Множеството изброявания са подходящи за класифиции, но не спомагат за задълбоченото обосноваване на конкретна теза с аргументи и за възприемането на текста от читателя.

- Целесъобразно е да се извърши окончателна езикова редакция на текста на английски език на дисертационния труд и автореферата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертацията, авторефератът и представените публикации дават основание да се направи извода, че докторантът отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Давам положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Ерман Алили в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

15.01. 2024 г.

Рецензент:

проф. д-р Християн Танушев